

**Державний торговельно-економічний університет
Факультет торгівлі та маркетингу**

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

Європейська кредитно-трансферна система (ЄКТС)

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Освітня програма	«Митна справа»
Освітній ступінь	«магістр»

Київ 2024

3. Освітня програма

3.1. Профіль освітньої програми «Митна справа» зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля».

Керівник проектної групи (гарант освітньої програми) – д. т. н., проф. Мережко Н. В.

1. Загальна інформація	
Повна назва ЗВО та структурного підрозділу	Державний торговельно-економічний університет Факультет торгівлі та маркетингу Кафедра товарознавства та митної справи
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти магістр спеціальність «Підприємництво та торгівля»
Офіційна назва освітньої програми	«Митна справа»
Відповідність стандарту вищої освіти МОН України	Відповідає СВО МОН України
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України; Україна Сертифікат про акредитацію УД №11010039 від 25.02.2019; термін дії до 01.07.2024 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – 2 цикл, EQF-LLL – 7 рівень.
Передумови	Наявність ступеня бакалавра
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	01.07.2024
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://knute.edu.ua
2. Мета освітньої програми	
Підготовка висококваліфікованих фахівців з експертизи та митної справи, здатних до науково-практичної та інноваційної діяльності	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область	<ul style="list-style-type: none"> - Об'єкти вивчення: діяльність суб'єктів господарювання підприємницьких і торговельних структур з виробництва та обігу товарів і послуг, яка здійснюється з метою забезпечення їх ефективного управління і розвитку. - Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог. - Теоретичний зміст предметної області: наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва та торгівлі й

	<p>методологія їхнього використання для ефективного управління і розвитку підприємницьких і торговельних структур.</p> <p>- Методи, методики та технології: система інноваційних методів, професійних методик та технологій управління, сучасні цифрові технології.</p> <p>- Інструменти та обладнання: інформаційно-комунікаційні системи, прилади та обладнання (комп'ютерна техніка, спеціалізоване програмне забезпечення).</p>
Орієнтація освітньої програми	Програма є освітньо-професійною, прикладною, орієнтованою на підготовку фахівців, здатних здійснювати митні процедури та проводити експертні дослідження для вирішення завдань митної справи.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта у галузі знань «Управління та адміністрування» спеціальності «Підприємництво та торгівля». Акцент програми на здатності до проведення експертних досліджень, оціночної діяльності, здійснення митних процедур та управління митними ризиками. Ключові слова: митна справа, експертиза, ідентифікація, митні процедури, митна безпека, митна логістика.
Особливості програми	Програма передбачає поглиблену теоретичну та практичну підготовку в сфері державної митної справи. Реалізується в активному науково-дослідному середовищі. Вимагає спеціальної практичної підготовки в органах Державної митної служби України, логістичних та брокерських компаніях.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники програми можуть обіймати первинні посади, а також керівні посади відповідно до професійних назв робіт, які є складовими таких класифікаційних групувань (згідно класифікатору професій ДК003:2010):</p> <p>1120.1 Голова служби</p> <p>1210.1 Начальник митниці</p> <p>1210.1 Начальник управління</p> <p>1221.2 Начальник відділу</p> <p>1229.1 Начальник митного поста</p> <p>1229.1 Головний інспектор</p> <p>1229.1 Головний державний інспектор</p> <p>1229.1 Заступник директора департаменту - начальник відділу</p> <p>1229.1 Заступник начальника управління (самостійного) - начальник відділу</p> <p>1229.1 Начальник відділу (у складі управління)</p> <p>1229.1 Начальник відділу (центральні органи державної влади)</p> <p>1229.1 Директор департаменту</p> <p>1229.3 Начальник служби</p> <p>1229.7 Головний експерт</p> <p>1237.1 Головний товарознавець</p> <p>2310.2 Асистент</p> <p>2310.2 Викладач вищого навчального закладу</p> <p>2419.2 Експерт із зовнішньоекономічних питань</p> <p>2419.2 Консультант із зовнішньоекономічних питань</p> <p>2419.2 Логіст</p> <p>2419.2 Фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку</p> <p>2419.3 Державний експерт</p>

	<p>2419.3 Спеціаліст державної служби 2419.3 Спеціаліст з питань кадрової роботи та державної служби 2429 Експерт 2429 Судовий експерт 2433.1 Молодший науковий співробітник (інформаційна аналітика) 2433.1 Науковий співробітник (інформаційна аналітика) 2433.1 Науковий співробітник-консультант (інформаційна аналітика)</p>
Подальше навчання	<p>Можливість продовження освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Професійні методики та технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з питань митної справи, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, навчання через практичну підготовку в митних органах.</p>
Оцінювання	<p>Поточний контроль, письмові экзамени, практика, комп'ютерне тестування, усне та письмове опитування. Підсумкова атестація – захист випускної кваліфікаційної роботи. Оцінювання здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання результатів навчання студентів та аспірантів у ДТЕУ», «Положення про організацію освітнього процесу студентів і аспірантів»</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі підприємництва та торгівлі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов і вимог.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>

<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких та торговельних структур.</p> <p>СК 2 . Здатність проводити оцінювання продукції, товарів і послуг в підприємницькій та торговельній діяльності.</p> <p>СК 3. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.</p> <p>СК 4. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.</p> <p>СК 5. Здатність до ініціювання і реалізації інноваційних проєктів в підприємницькій та торговельній діяльності.</p> <p><i>СК 6. Здатність здійснювати митні процедури та виконувати митні формальності</i></p> <p><i>СК 7. Здатність проводити ідентифікацію та експертизу товарів в митних цілях</i></p> <p><i>СК 8. Здатність управляти митними ризиками</i></p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності. 2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва і торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення. 3. Розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети. 4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп. 5. Професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва та торгівлі. 6. Розробляти та впроваджувати заходи для забезпечення якості виконуваних робіт і визначати їх ефективність. 7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва і торгівлі. 8. Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких та торговельних структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень. 9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької та торговельної діяльності. 10. Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких і торговельних структур за умов невизначеності та ризиків. 11. Впроваджувати інноваційні проєкти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких і торговельних структур. 12. <i>Застосовувати набуті знання та практичні навички при здійсненні митних процедур та виконанні митних формальностей.</i> 13. <i>Вміти проводити експертизу товарів в міжнародній торгівлі та для митних цілей, приймати обґрунтовані рішення за результатами досліджень.</i> 14. <i>Визначати сфери, індикатори митних ризиків та розробляти відповідні профілі ризиків.</i>

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями. Науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації за різними формами.
Матеріально-технічне забезпечення	Основу матеріально-технічного забезпечення складають дослідницькі лабораторії та навчальні кабінети, побутові, спортивні приміщення, комп'ютерні класи, спеціалізований кабінет митної справи з сучасними програмними ресурсами.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Під час навчання використовуються інформаційні системи для ефективного управління освітнім процесом через системи: дистанційного навчання MOODLE, MIA наявність доступу Інтернет та електронної пошти, керування WEB-ресурсами ДТЕУ, управління бібліотечним фондом, корпоративне інформаційне поле у вигляді «особистого кабінету» користувача веб-порталу ДТЕУ. Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти. Кожна дисципліна забезпечується навчально-методичним комплексом, що обов'язково включає програму та робочу програму дисципліни. Офіційний веб-сайт https://knute.edu.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність здійснюється відповідно до укладених договорів про академічну мобільність.
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна кредитна мобільність реалізується за рахунок укладання договорів про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+), про подвійне дипломування, про тривалі міжнародні проекти, які передбачають навчання студентів, видачу подвійного диплому тощо. Договори про співробітництво між ДТЕУ та закладами вищої освіти Франції, Великобританії, Польщі, Німеччини, в рамках яких здійснюється партнерський обмін та навчання студентів. Університетом укладені договори про співробітництво між ДТЕУ та закладами вищої освіти (ЗВО), в рамках яких здійснюється партнерський обмін та навчання студентів. Окрім цього, міжнародна академічна мобільність здійснюється за Міжнародними програмами і проектами в рамках Еразмус+ зокрема з такими університетами: Краківський економічний університет (Польща, м. Краків), Щецинський університет (Польща, м. Щецин), Бізнес-школа «Ауденсія» (Франція, м. Нант), Університет Гренобль Альпи (Франція, м. Гренобль), Університет Парі Ест Кретей (Франція, м. Париж), Університет Центрального Ланкаширу (Велика Британія, м. Престон), Університет Хоенхайм (Німеччина, м. Штутгарт), Пірейський університет прикладних наук (Греція, м. Пірей), Університет ім. Климента Охридського (Болгарія, м. Софія)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Умови та особливості освітньої програми в контексті навчання іноземних громадян: знання української мови на рівні не нижче B1.

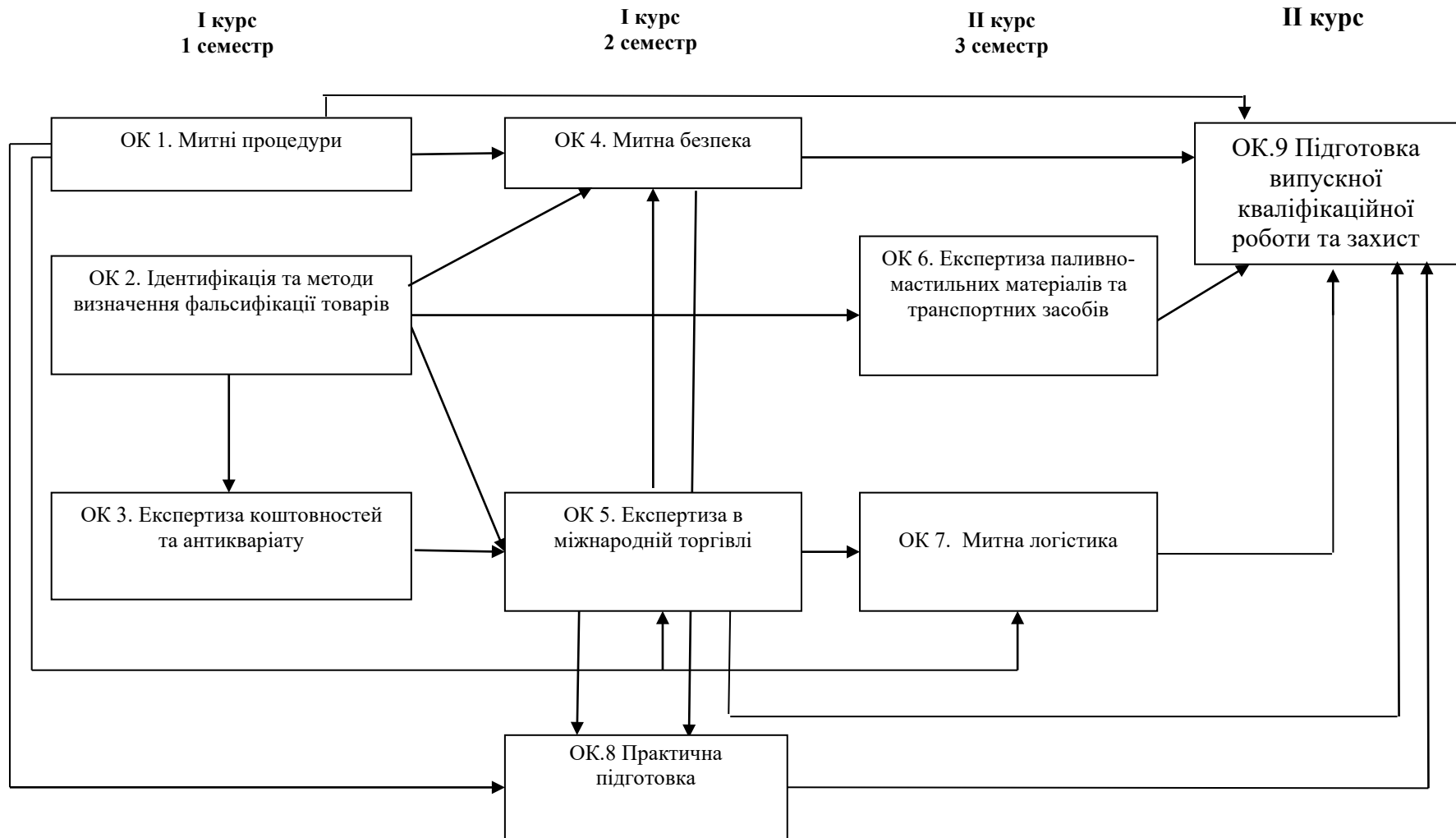
3.2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

3.2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційний екзамен, випускна кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів
Обов'язкові компоненти ОП		
ОК 1.	Митні процедури	6
ОК 2.	Ідентифікація та методи визначення фальсифікації товарів	6
ОК 3.	Експертиза коштовностей та антикваріату	6
ОК 4.	Митна безпека	7,5
ОК 5.	Експертиза в міжнародній торгівлі	7,5
ОК 6.	Експертиза паливно-мастильних матеріалів та транспортних засобів	6
ОК 7.	Митна логістика	6
ОК 8.	Практична підготовка	9
ОК 9.	Підготовка кваліфікаційної роботи та захист	12
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66
Вибіркові компоненти ОП		
ВК 1.	Безпека життя	6
ВК 2.	Адміністрування діяльності митних органів	6
ВК 3.	Експертиза алкогольних напоїв та тютюнових виробів	6
ВК 4.	Експертиза наркотичних, отруйних та вибухово-небезпечних речовин	6
ВК 5.	Інтелектуальна власність	6
ВК 6.	Інформаційні війни	6
ВК 7.	Методологія і організація наукових досліджень	6
ВК 8.	Митне право	6
ВК 9.	Міжнародна торгівля	6
ВК 10.	Міжнародне технічне регулювання	6
ВК 11.	Основи кібербезпеки	6
Загальний обсяг вибірових компонент:		24
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90

Для всіх компонентів освітньої програми формою підсумкового контролю є екзамен

2.2. Структурно-логічна схема ОП

4. Інформація про освітні компоненти (дисципліни)

4.1. Назва. МИТНІ ПРОЦЕДУРИ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Караваєв Т.А., проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи; Калуга Н.В., канд. хім. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Набуття та поглиблення знань і практичних навичок з організації і здійснення митного контролю та оформлення окремих видів товарів і розміщення їх у певні митні режими залежно від мети переміщення; предметів, товарів і транспортних засобів, що належать організаціям та особам, які користуються на території України митними пільгами, переміщуються окремими підприємствами.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарна номенклатура ЗЕД», «Електронна митниця», «Митна справа».

Зміст. Особливості митного контролю і митного оформлення окремих видів товарів: лікарських засобів; аудіовізуальних, радіоелектронних, високочастотних пристроїв та вимірювальних приладів; зброї, вибухових, сильнодіючих отруйних речовин; комплектних об'єктів, товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності; транспортних засобів особистого користування, номерних вузлів та агрегатів, що належать громадянам; товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом, тощо. Особливості митного оформлення товарів, які переміщуються окремими підприємствами. Особливості розміщення товарів у окремі митні режими: переробка на митній території, безмитна торгівля, митний склад. Митний контроль та митне оформлення предметів, транспортних засобів, що належать організаціям та особам, які користуються на території України митними пільгами. Порядок здійснення митного контролю за переміщенням через митний кордон України об'єктів флори і фауни. Митне оформлення товарів із застосуванням механізму «єдиного вікна».

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змін.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

2. Рамкові стандарти безпеки та полегшення всесвітньої торгівлі (редакція 2021 р.): Стандарти Всесвітньої митної організації. URL: <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/safe-framework-of-standards.pdf?la=en>.

3. Деякі питання реалізації положень Митного кодексу України щодо надання авторизацій : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2022 р. № 1092 (зі змін.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1092-2022-п#n1969>

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

– лекції (тематичні, проблемні);

– практичні заняття (заповнення митних декларацій при розміщенні товарів у відповідний митний режим, вирішення ситуаційних завдань).

Методи оцінювання.

– поточний контроль (комп'ютерне тестування через систему дистанційного навчання MOODLE ДТЕУ, усне та письмове опитування, перевірка виконання практичних занять, ситуаційних завдань, підготовленого дайджесту, індивідуального завдання);

– підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська, англійська.

4.2. Назва. ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ ФАЛЬСИФІКАЦІЇ ТОВАРІВ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мотузка Ю.М., проф., докт. техн. наук, професор кафедри товарознавства і фармації.

Результати навчання. Формування у студентів системи теоретичних знань, практичних вмінь та навичок з ідентифікації, виявлення фальсифікації, необхідних для професійної діяльності.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство», «Сенсорний аналіз», «Стандартизація, метрологія та управління якістю», «Комерційне право».

Зміст. Теоретичні засади ідентифікації товарів. Проблеми товарного ринку, що зумовлюють актуальність ідентифікації. Роль та значення ідентифікації у сфері товарного обігу. Мета, завдання та функції ідентифікації. Термінологія у сфері ідентифікації товарів. Об'єкти та суб'єкти ідентифікації. Законодавчо-нормативне регулювання ідентифікації. Алгоритм ідентифікації. Міжнародні нормативно-правові акти у сфері ідентифікації товарів. Вимоги нормативних актів Євросоюзу та України та шляхи їх гармонізації. Створення єдиної інформаційної бази, бібліотеки еталонів, як засобів вирішення проблем ідентифікації товарів. Координація зусиль виробничих, дослідницьких, експертних, конsumerських організацій, митних, сертифікаційних органів для забезпечення ефективності ідентифікаційної діяльності. Наукові дослідження як складова розвитку ідентифікації.

Види ідентифікації товарів. Особливості проведення ідентифікації при процедурі оцінки відповідності, товарознавчій експертизі, аудиті систем управління якістю, безпечністю, інших видах оціночної діяльності. Показники, критерії, засоби та методи ідентифікації товарів. Особливості ідентифікації харчових продуктів. Ідентифікація непродовольчих товарів.

Теоретичні засади виявлення фальсифікації товарів. Види, способи, ознаки та різновиди фальсифікації. Взаємозв'язок ідентифікації та фальсифікації товарів. Критерії, методи, засоби виявлення фальсифікації товарів та вимоги до них. Використання добавок та замінників з метою фальсифікації товарів. Методи виявлення та засоби запобігання фальсифікації харчових продуктів. Методи виявлення та засоби запобігання фальсифікації непродовольчих товарів.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів: Закон України від 20.09.2015 № 771/97-ВР. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/771>.

2. Методи визначення фальсифікації товарів: підручник. А.А. Дубініна та ін. Київ : Центр навчальної літератури, 2021. 272 с.

3. Codex Alimentarius Commission. URL : www.codexalimentarius.net

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні); лабораторні заняття (лабораторні дослідження, вирішення ситуаційних завдань).

Методи оцінювання:

- поточний контроль – опитування, тестування, контрольна робота;
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.3. Назва. ЕКСПЕРТИЗА КОШТОВНОСТЕЙ ТА АНТИКВАРІАТУ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 20234/2025.

Семестр. I.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Індутний В.В., доц., д-р геол.-мін. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування теоретичних знань та вироблення практичних навичок в оволодінні експертним інструментарієм з ідентифікації, атрибуції, оцінки якості, автентичності, прогнозування вартості коштовностей та антикваріату, а також при здійсненні митного контролю коштовностей та антикваріату під час їх переміщення через митний кордон України.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство. Непродовольчі товари», «Товарознавство. Антикваріат».

Зміст. Законодавчо-нормативне регулювання експертизи коштовностей та антикваріату; особливості організації продажу коштовностей та антикваріату; види фальсифікації коштовностей та антикваріату, методи визначення їх автентичності; особливості оцінки коштовностей та антикваріату; експертиза та оцінка ювелірних виробів з дорогоцінних металів та дорогоцінних каменів; експертиза діамантів; експертиза дорогоцінних каменів органічного походження; експертиза творів образотворчого мистецтва; експертиза декоративно-ужиткових та історичних пам'яток; експертиза музичних інструментів; експертиза пам'яток писемності та інформаційних пам'яток; експертиза природничих пам'яток.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Індутний В.В., Походяща О.Б. Експертиза пам'яток культури: підручник. Київ: Літера ЛТД, 2021. 516 с.
2. О.Б. Андріанова, С.О. Біскулова, О.В. Живкова, Т.Р. Тимченко, К.Є. Чуєва. Наука. Мистецтво. Студії. Освіта. Технологічні дослідження творів мистецтва з колекції Музею Ханенків: методичний посібник. Київ: Фенікс, 2019. 40 с.
3. Український мистецтвознавчий дискурс: колективна монографія /

за заг. ред. В.В. Карпова; НАКККІМ. Рига: Izdevniecība “Baltija Publishing”, 2020. 370 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні), лабораторні заняття, самостійна робота студентів.

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка виконання задач, ситуаційних завдань);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.4. Назва. МИТНА БЕЗПЕКА.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Золотарьова О.Г. доц., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. *Знати:* нормативно-правову базу з питань забезпечення митної безпеки та управління ризиками у митній системі; умови та чинники забезпечення митної безпеки; основні принципи та методи аналізу митних ризиків; механізм забезпечення митної безпеки під час організації боротьби з контрабандою та порушення митних правил; організаційно-економічні механізми забезпечення митної безпеки; види ризиків, що виникають при здійсненні митної діяльності; прийоми та шляхи мінімізації виявлених митних ризиків.

Вміти: розрізняти основні види ризиків у митній системі, аналізувати їх та оцінювати; обирати механізми для забезпечення митної безпеки; застосовувати концепцію базової стратегії забезпечення митної безпеки та розробляти профілі ризику; здійснювати прогнозування ризикових ситуацій, організацію та проведення митного контролю й митного оформлення товарів та інших предметів з погляду мінімізації ризиків та забезпечення митної безпеки України.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Митна справа», «Товарна номенклатура ЗЕД», «Митно-посередницькі послуги», «Електронна митниця».

Зміст. Основи забезпечення національних інтересів та безпеки держави. Поняття, умови та чинники забезпечення митної безпеки. Джерела митної небезпеки, митні загрози та виклики. Базові стратегії забезпечення митної безпеки. Принципи визначення стану забезпечення митної безпеки. Система управління ризиками при митному контролі. Профілювання митних ризиків як інструмент запобігання порушень митних правил. Попереднє інформування як інструмент забезпечення митної безпеки. Аналіз ризиків при митному контролі пасажирських переміщень через авіаційні пункти пропуску. Використання ризикоорієнтованих інструментів при здійсненні аналізу зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання. Аналіз ризиків при митному контролі міжнародних поштових відправлень.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Митна справа : підручник / Н.В. Мережко, П.В. Пашко, О.В. Рождественський; за ред. П.В. Пашка. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 572 с.

2. Рамкові стандарти SAFE (видання 2021): Стандарти Всесвітньої митної організації. – URL: <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/safe-framework-of-standards.pdf?la=en>

3. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 №4495-VI (зі змінами). – URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

– лекції (проблемні);

– практичні заняття (дискусія, вирішення ситуаційних завдань).

Методи оцінювання.

– поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка підготовлених індивідуальних завдань);

– підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.5. Назва. ЕКСПЕРТИЗА В МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2024/2025.

Семестр. II.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Караваєв Т.А., проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи;

Слізков А.М., проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування теоретичних знань і практичних навичок щодо опанування порядку проведення експертизи кількості та якості товарів, сировини і матеріалів, документальне оформлення результатів експертизи при здійсненні міжнародної торгівлі та застосуванні при митному контролі й оформленні.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство», «Товарна номенклатура ЗЕД», «Митна справа».

Зміст. Характеристика й аналіз випадків призначення і проведення експертизи товарів, сировини і матеріалів у міжнародній торгівлі; основні поняття і терміни щодо експертизи; функції установ, що здійснюють експертизу товарів; характеристика видів експертиз; експертиза маркування та супровідних документів на товари; порядок проведення товарознавчої експертизи кількості та якості товарів; оформлення актів експертизи; рекламації як спосіб вирішення суперечок у міжнародній торгівлі; аналіз складових рекламаційного провадження; характеристика експертиз, які проводяться сюрвеєрами у міжнародній торгівлі; обладнання, послуги, інтелектуальна власність як об'єкти спеціальних видів експертиз в міжнародній торгівлі; підстави для призначення та особливості проведення митної експертизи товарів; організація експертної діяльності в системі Держмитслужби України; експертиза походження товарів; документальне оформлення та застосування результатів експертизи в митних цілях.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змін.). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

2. Експертиза та митне оформлення товарів : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти / А.А. Мазаракі, Н.В. Мережко, Н.В. Калуга, Т.М. Коломієць, Т.А. Караваєв, В.В. Осієвська, С.В. Галько; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. — 368 с.

3. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної митної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень Держмитслужби під час проведення досліджень (аналізів, експертиз) :

Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 № 1058 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1693-16#Text>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні); лабораторні заняття (лабораторні дослідження, вирішення ситуаційних завдань, документальне оформлення результатів експертизи).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (комп'ютерне тестування через систему дистанційного навчання MOODLE ДТЕУ, усне та письмове опитування, перевірка індивідуальних завдань);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська, англійська.

4.6. Назва. ЕКСПЕРТИЗА ПАЛИВНО-МАСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ТА ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Жалдак М.П., д-р філософії, доц. каф. товарознавства та митної справи, Комаха В.О., доц., канд. техн. наук, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування системи знань щодо основних принципів та організаційних аспектів проведення експертизи паливно-мастильних матеріалів, а також основних підходів, прийомів, методів та методик проведення експертних досліджень транспортних засобів, принципів оцінювання технічного стану та ідентифікації транспортних засобів.

Набуття студентами навичок визначення показників якості нафтопродуктів і транспортних засобів методами, передбаченими нормативними документами; оцінювання відповідності показників якості паливно-мастильних матеріалів і транспортних засобів встановленим вимогам; формулювання висновків щодо відповідності властивостей нафтопродуктів технічним параметрам транспорту і механізмів; оцінювання технічного стану транспортних засобів; здійснення експертизи паливно-мастильних матеріалів та транспортних засобів і формулювання висновків за її результатами.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство».

Непродовольчі товари», «Товарознавство. Транспортні засоби», «Експертиза в міжнародній торгівлі», «Хімія», «Фізичні методи дослідження», «Матеріалознавство та основи технології виробництва товарів».

Зміст: Види паливно-мастильних матеріалів і технічних рідин. Класифікація різних видів палива і мастильних матеріалів. Нормативно-правова база експертизи паливно-мастильних матеріалів. Вимоги до якості. Методологія визначення показників якості паливно-мастильних матеріалів. Ідентифікаційна експертиза паливно-мастильних матеріалів і технічних рідин.

Загальна характеристика експертизи транспортних засобів. Технічний огляд як початковий етап експертизи транспортних засобів, визначення його ідентифікаційних, технічного стану, обсягу і характеру пошкоджень, пробігу та інших показників. Оформлення результатів експертизи транспортного засобу.

Товарознавча оцінка технічного стану транспортного засобу. Бази оцінки транспортних засобів. Підходи та методи оцінки транспортних засобів: порівняльний, витратно-порівняльний, витратний.

Особливості ідентифікації автотранспортних засобів. Ідентифікаційний номер VIN як визначальний фактор визначення типу, моделі, версії транспортного засобу, року його виготовлення, комплектності, робочого об'єму двигуна тощо.

Визначення вартості транспортних засобів і їхніх складових частин. Особливості визначення вартості відновлювального ремонту для транспортних засобів. Визначення вартості матеріального збитку, завданого власнику транспортного засобу та коефіцієнта втрати товарної вартості транспортного засобу.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Про внесення змін до Технічного регламенту щодо вимог до автомобільних бензинів, дизельного, суднових та котельних палив: ПКМУ від 16 березня. 2022 р. № 292. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/292-2022-%D0%BF#Text>

2. Паливо-мастильні матеріали, технічні рідини та системи їх забезпечення : навч. посіб. / В. Я. Чабанний, М. І. Черновол, Є. К. Солових [та ін.] ; ред. В. Я. Чабанний. Кропивницький : ЦНТУ, 2022. 486 с.

3. Локомотивні експлуатаційні матеріали: Навч. посібник. Ч. 2. Оливи та мастила / Д. С. Жалкін, С. Г. Жалкін, В. Г. Пузир, О. О. Анацький. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. – 135 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- лабораторні заняття (лабораторні дослідження, ситуаційні завдання).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка ситуаційного завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.7. Назва. МИТНА ЛОГІСТИКА.

Тип. Обов'язкова.

Рік навчання. 2025/2026.

Семестр. III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Каравасєв Т.А. проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Здобуття теоретичних знань і практичних навичок застосування логістичних підходів для раціоналізації і спрощення виконання митних при переміщенні товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарна номенклатура ЗЕД», «Логістика», «Електронна митниця», «Митні процедури».

Зміст. Вивчення специфіки логістичного підходу до управління товарними і матеріальними потоками. Логістична організація митної справи в Україні: сутність, основні підходи і напрями реалізації. Характеристика цілей митної логістики та способів їх досягнення в митній системі України. Характеристика логістичних потоків експортно-імпортних операцій як об'єктів митного оформлення і контролю. Аналіз компонентної, функціональної та регіональної структури митної логістики в Україні. Принципи побудови та функціонування митних логістичних систем. Інформаційне забезпечення митних логістичних систем. Класифікація та вивчення макрологістичних і мікрологістичних митних систем. Характеристика метарівня, мезорівня, макрорівня, мікрорівня та локального рівня митної логістики в

Україні. Логістизація митного контролю та оформлення товарів в Україні. Рационалізація й оптимізація потоків митного оформлення та пропуску товарів. Аналіз логістичних ланцюгів митного контролю та оформлення товарів і логістичного потенціалу на прикладі митниці або регіону.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 № 4495-VI (зі змін.). URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

2. Рамкові стандарти безпеки та полегшення всесвітньої торгівлі (редакція 2021 р.): Стандарти Всесвітньої митної організації. URL: <http://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/safe-package/safe-framework-of-standards.pdf?la=en>.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (робота у малих групах).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, усне та письмове опитування, перевірка підготовлених індивідуальних завдань);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська, англійська.

4.8. Назва. БЕЗПЕКА ЖИТТЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-III.

ПБ лектора, вчене звання, науковий ступінь, посада. Криворучко М.Ю., доц. канд. техн. наук, доц. каф. дизайну, інжинірингу та землеустрою.

Результати навчання. *Знання:* заходів і засобів формування безпеки життя людини; порядку оцінки ризиків; шкідливих та небезпечних факторів господарської діяльності суб'єктів митного контролю; змісту і вимог нормативно-правових документів з питань охорони праці; способів і засобів захисту працівників, споживачів і майна підприємств від небезпечних чинників аварій, катастроф, стихійних лих, великих пожеж і сучасної зброї масового ураження. *Вміння:* оцінювати ризики виникнення у навколишньому середовищі загроз особистій безпеці та безпеці оточуючих; самостійно приймати

рішення щодо запобігання ризиків неприйняттого рівня; розробляти і впроваджувати систему заходів, спрямованих на постійне зниження ризиків, збереження здоров'я працівників, їхній гармонійний розвиток; надавати першу необхідну допомогу в екстремальних ситуаціях собі або іншим потерпілим.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Фізичне виховання», «Філософія».

Зміст. Основні терміни й визначення: безпека, ризик, загроза, небезпека, надзвичайна ситуація, шкідливі і небезпечні фактори, травма, професійні захворювання. Сутність поняття техногенної, соціальної та природної небезпеки. Класифікація надзвичайних ситуацій (НС) за причинами походження, територіальним поширення і обсягами заподіяних або очікуваних збитків. Визначення потреб у колективному та індивідуальному захисті, зокрема у захисних спорудах, засобах індивідуального захисту. Норми забезпечення, порядок зберігання й видачі засобів індивідуального захисту на об'єктах господарювання. Поняття про першу домедичну допомогу, невідкладні стани, принципи надання допомоги при невідкладних станах людини, алгоритм проведення. Нормативно-правові акти з цивільного захисту, пожежної безпеки, охорони праці. Відповідальність за порушення законодавства та нормативних актів про охорону праці. Звітність підприємств про стан охорони праці. Рамкові директиви ЄС і конвенції МОП. Навчання та перевірка знань з питань охорони праці. Порядок розслідування та обліку нещасних випадків виробничого та невиробничого характеру. Гігієнічні нормативи. Принципи гігієнічного нормування. Забезпечення електробезпеки. Захист від статичної та атмосферної електрики. Профілактика електротравматизму. Аналіз умов праці за показниками трудового процесу. Вплив важкості праці на працездатність людини і продуктивність праці. Пожежонебезпечні властивості матеріалів і речовин. Категорії виробничих та складських приміщень за вибуховою та пожежною небезпекою. Вогнестійкість будівельних конструкцій і матеріалів. Протипожежні перешкоди. Способи гасіння пожеж. Вогнегасні речовини. Стаціонарні засоби гасіння пожежі. Первинні засоби гасіння пожежі. Алгоритм дій посадових осіб підприємств у разі пожежі. Обов'язки та відповідальність.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби

1. Березуцький В. В. Ризик орієнтований підхід в охороні праці / В. В. Березуцький. – [Б. м.] : LAP Lambert Academic Publishing, 2019. –

108 с.

2. Безпека життєдіяльності та охорона праці : підручник / [В. В. Сокурєнка, О. М. Бандурка, С. М. Бортник та ін.]; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2021. – 308 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання:

Лекції, практичні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, контрольні роботи;
- підсумковий контроль – екзамен письмовий.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.9. Назва. АДМІНІСТРУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Золотарьова О.Г. доц., канд. екон. тех, доц. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. *Знати:* основні терміни та поняття з питань управління в митних органах; зміст та механізм соціального управління; особливості управління в митних органах України; структуру митних органів; функції митних органів України; порядок прийняття управлінських рішень у митних органах України; поняття та сутність аналітичної роботи, прогнозування, планування та контролю в митних органах; складові процесу управління в митних органах.

Вміти: самостійно формулювати та розуміти визначення термінів та понять з питань управління в митних органах; приймати та організовувати виконання управлінських рішень; приймати рішення щодо підбору та розміщення кадрів; працювати з управлінською документацією; застосовувати сучасні наукові методи управління у практичній роботі.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Митна справа».

Зміст. Сутність, зміст та механізм соціального управління, особливості управління в митних органах. Функціональна та організаційна структура митних органів України. Процес управлінської діяльності в митній системі. Управлінські рішення в митних органах. Аналітична робота, прогнозування, аналіз ризиків,

планування та контроль у митних органах. Правове, документальне та інформаційне забезпечення управління в митних органах. Кадрове забезпечення управління в митних органах. Забезпечення безпеки служби.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Аверочкіна Т.В., Федотов О.П. Публічне управління у сфері митної справи : серія «Навчально-методичні посібники». – Національний університет «Одеська юридична академія» : Фенікс, 2021. - 144 с.

2. Про затвердження Інструкції з діловодства у Державній митній службі України та її територіальних органах / Наказ Державної митної служби України від 29 червня 2021 №470.

3. Державна фіскальна служба України: управління кадровим потенціалом в умовах інституційних змін: Монографія / за заг. ред. Нагорічної О.С. – Хмельницький : ФОП Мельник А.А., 2017. – 320 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні); практичні заняття (дискусія, робота у групах, вирішення ситуаційних завдань).

Методи оцінювання.

– поточний контроль (тестування, письмове опитування, перевірка заповнення документації, вирішення ситуаційних завдань, індивідуального завдання);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.10. Назва. ЕКСПЕРТИЗА АЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ ТА ТЮТЮНОВИХ ВИРОБІВ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Белінська С.О., проф., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства і фармації.

Результати навчання. Формування системи знань щодо організації та порядку проведення експертизи алкогольних напоїв та тютюнових виробів в митних цілях; принципів класифікацій алкогольних напоїв та тютюнових виробів в Україні та світі, класифікації алкогольних напоїв та тютюнових виробів згідно з УКТЗЕД; критеріїв ідентифікації алкогольних напоїв та тютюнових

виробів, які підтверджують їх справжність та походження; особливостей етикетування, маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів вітчизняного та зарубіжного виробництва; вимог до якості та безпечності алкогольних напоїв та тютюнових виробів; методів експертизи справжності марок акцизного податку, визначення фізико-хімічних показників якості алкогольних напоїв та тютюнових виробів; порядку оформлення результатів експертизи алкогольних напоїв і тютюнових виробів в митних цілях

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Товарознавство. Харчові продукти», «Сенсорний аналіз», «Основи метрології, стандартизації та управління якістю».

Зміст. Нормативно-правове регулювання виробництва, обігу та експертизи алкогольних напоїв і тютюнових виробів в митних цілях. Експертиза кількості алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Основи дегустації алкогольних напоїв. Експертиза якості спирту та дистильованих алкогольних напоїв (спирту. горілки, лікеро-горілочаних напоїв, віскі, рому та інших спиртних напоїв, одержаних шляхом перегонки зброджених продуктів з цукрової тростини, джину та ялівцевих настоянок, мескаля та текіли, абсенту, кальвадосу, коньяку, арманьяку, бренді, грапи). Експертиза якості вин та інших зброджених напоїв (виноградних вин, плодово-ягідних вин, саке, пива, зброджених напоїв). Експертиза якості тютюну, тютюнових виробів і промислових замінників тютюну.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Grumezescu A., Holban A. Alcoholic Beverages: Volume 7: The Science of Beverages. - Woodhead Publishing, 2019. 549 p.
2. Grumezescu A., Holban A. Production and Management of Beverages, Volume 1: The Science of Beverages. - Woodhead Publishing, 2019. 483 p.
3. Белінська С.О. Експертиза алкогольних напоїв та тютюнових виробів: навчальний посібник. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 156 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематичні, проблемні); лабораторні заняття (органолептичні, лабораторні дослідження); розв'язання ситуаційних завдань); виїзні заняття.

Методи оцінювання:

- поточний контроль – тестування, усне/письмове опитування, презентація та захист виконання індивідуального завдання;
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.11. Назва. ЕКСПЕРТИЗА НАРКОТИЧНИХ, ОТРУЙНИХ ТА ВИБУХО-НЕБЕЗПЕЧНИХ РЕЧОВИН.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Гончарова І. В., доц., к. х. н., доц. каф. товарознавства і фармації.

Результати навчання. Після вивчення дисципліни студенти повинні знати: Основні нормативно-законодавчі акти, які регламентують питання контролю за обігом наркотичних засобів та їх прекурсорів, психотропних, отруйних та вибухових речовин; будову та властивості гетероциклів, алкалоїдів, нітросполук, які є основою наркотиків, їх прекурсорів, отруйних та вибухових речовин; основні тестові реакції на відповідні наркотичні речовини та їх прекурсори, отруйні і вибухові речовини; сучасні хімічні та фізико-хімічні методи дослідження, які використовуються для проведення експертизи наркотичних, отруйних та вибухових речовин; зміст та порядок складання акту проведення експертного дослідження наркотичних, отруйних та вибухових речовин. Після вивчення дисципліни студенти повинні вміти: Виходячи з будови наркотичних, отруйних та вибухових речовин, зробити віднесення до певного їх типу; зробити правильний вибір якісних хімічних реакцій при проведенні експертизи наркотичних, отруйних та вибухових речовин і здійснити їх проведення; проводити фізико-хімічні дослідження речовин з функціональними групами, що є в наркотичних речовинах, та їх прекурсорів, отруйних та вибухових речовин; пояснити суть хімічних і фізико-хімічних процесів, які відбуваються при проведенні експертизи наркотичних, отруйних та вибухових речовин; оформити відповідний акт про проведення експертизи наркотичних, отруйних та вибухових речовин.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Хімія», «Фізичні методи дослідження».

Зміст. Предмет, зміст та завдання дисципліни «Експертиза наркотичних, отруйних та вибухових речовин». Міжнародна і

національна системи контролю за наркотичними засобами, психотропними речовинами, їх аналогами та їх прекурсорами. Наркотичні засоби, одержані з конопель (Cannabis), їх характеристика та експертиза. Наркотичні засоби, одержані з рослини мак снодійний (Papaver somniferum), їх характеристика та методи ідентифікації. Експертиза наркотичних засобів із листя коки та інших наркотичних речовин природного походження. Напівсинтетичні наркотичні засоби, їх характеристика та експертиза. Синтетичні наркотичні засоби: психостимулятори та депресанти, їх характеристика та експертиза. Аналгетики опіатоподібної дії, їх характеристика та експертиза. Прекурсори наркотичних та психотропних речовин, їх характеристика та експертиза. Отруйні речовини, їх характеристика та методи аналізу. Вибухові речовини та їх експертиза.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Воронов С.А., Дончак В.А., Когут А.М. Органічна хімія: навч. посіб. Львів: Львівська політехніка, 2021. 488 с.
2. Мільович С.С., Стерчо І.П. Токсикологічна та судова хімія: Методичні вказівки до виконання лабораторного практикуму. Ужгород, 2023. 96 с.
3. Про поводження з вибуховими матеріалами промислового призначення: Закон України від 23.12.04. Відомості Верховної Ради України. 2022. № 6. ст. 138, в редакції від 01.01.24, 2288-IV. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2288-15>

.Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- презентації;
- лабораторні заняття (лабораторні дослідження, вирішення ситуаційних завдань).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, опитування, перевірка індивідуальних завдань);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

4.12. Назва. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. І-ІІІ.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Дараганова Н.В., проф., док. юрид. наук, проф. каф. адміністративного, фінансового та інформаційного права.; Гуржій А.В., доц., канд. юрид. наук, доц. каф. адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. Ознайомлення з нормами міжнародного та національного законодавства в сфері інтелектуальної власності; опанування правових механізмів реєстрації, реалізації та захисту права інтелектуальної власності. Формування навичок здійснювати професійну діяльність, також практично застосовувати нормативні та правові акти. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Здатність асоціювати себе як члена громадянського суспільства, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Теорія держави і права», «Цивільне право».

Зміст. Поняття інтелектуальної власності, об'єкти та суб'єкти інтелектуальної власності. Поняття, принципи та джерела авторського права; об'єкти та суб'єкти авторського права; особисті немайнові та майнові права на твори літератури, мистецтва і науки; колективне управління авторськими правами; відповідальність за порушення авторських прав. Правова охорона суміжних прав. Поняття та умови правової охорони винаходів, корисних моделей, промислових зразків. Правова охорона нетрадиційних результатів інтелектуальної власності. Правова охорона засобів індивідуалізації суб'єктів господарського обороту, товарів, робіт і послуг. Поняття та правовий захист комерційних (фірмових) найменувань; торговельної марки та географічних значень. Захист від недобросовісної конкуренції. Відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Право інтелектуальної власності: підручник / за заг.ред. О.І.Харитонова. Дмитришин В.С. Київ: Юрінком Інтер, 2023. 540 с.
2. Інтелектуальна власність: підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021, с. 262.
3. Інтелектуальна власність та патентознавство: підручник / Н. О. Білоусова, Н. В. Гаврушкевич, та ін. : за ред. проф. П. М. Цибульова

та доц. А. С. Ромашко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 374с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядові, тематичні, проблемні), практичні заняття (презентація, дискусія, комунікативний метод, метод кейс-стаді, індивідуальні завдання та ін.).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, вирішення юридичних задач тощо);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.13. Назва. ІНФОРМАЦІЙНІ ВІЙНИ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Онофрійчук І. В, доц., к.е.н., доц. каф. журналістики та реклами.

Результати навчання. Формування у студентів спеціальних теоретичних знань та практичних навичок щодо методики, технології та організації інформаційної політики держави, проблем протидії інформаційним загрозам.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Основи реклами», «Основи зв'язків із громадськістю», «Масові комунікації».

Зміст. Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України. Інформаційні війни у сучасному світі. Інформаційні війни в політичних кампаніях. Інформаційна асиметрія та формування інформаційного простору. Інструменти впливу в інформаційному просторі. Методи боротьби в інформаційному просторі. Інструменти протидії в інформаційному просторі. Методи реструктуризації інформаційного простору. Спіндоктор. Засоби інформаційного впливу на людину. Образ ворога в інформаційній війні.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Гамова І.В. Інформаційні війни: підручник. Київ: Держ. торг.– екон. ун-т, 2022. 184 с.

2. Кулеба Д. Війна за реальність. Як перемагати у світі фейків, правд і спільнот: навчальний посібник. К.: Книголав, 2022. 384 с.

3. Почепцов Г. Токсичний інфопростір. К.: Vivat, 2021. 384 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (оглядова / тематична); практичні заняття (презентація / метод кейс-стаді).

Методи оцінювання:

– поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, перевірка підготовленого есе / презентації / розрахунково-графічні роботи / задачі / ситуаційні завдання);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.14. Назва. МЕТОДОЛОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Михайлова Г.М., доц., д-р техн. наук, проф. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування сучасного системного мислення та комплексу знань щодо теорії пізнання й методології наукового дослідження, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності, вивчення загальних підходів та конкретних методів виконання наукових робіт, наукових принципів дослідження явищ і процесів, що супроводжують професійну діяльність майбутніх спеціалістів.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Філософія», «Статистика», «Теоретичні основи товарознавства», «Товарознавство. Харчові продукти», «Товарознавство. Непродовольчі товари», «Організація торгівлі», «Маркетинг», «Митна справа», «Економіка торгівлі», «Логістика».

Зміст. Сутність, функції та значення науки. Методологія: методи, принципи, підходи. Рівні науково-методологічних знань: філософський, загальнонауковий, міждисциплінарний, спеціально-науковий. Роль методології у науково-пізнавальній діяльності. Поняття інформації. Властивості інформації та її класифікація. Міжнародні наукометричні бази даних. Охоплюваність журналами галузей знань, що видаються в усіх регіонах світу. Теоретичні та експериментальні дослідження в товарознавстві. Основні етапи

теоретичних досліджень у товарознавстві. Аналіз та узагальнення даних наукових досліджень. Моніторинг та аналіз комерційного потенціалу результатів науково-дослідної діяльності для своєчасного виявлення патентоспроможних винаходів, корисних моделей, промислових зразків.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.П. Ладанюк, Л.О. Власенко, В.Д. Кишенько. – Київ: Ліра-К, 2020. – 352 с.

2. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень: підручник. – Київ : Право, 2023. – 488 с.

3. Торговельне підприємство: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі, Н.В. Притульська, В.А. Осика та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ, нац.торг.-екон. ун-т, 2021. – 478 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

– лекції (проблемні);

– практичні заняття (тренінг, презентація, дискусія).

Методи оцінювання.

– поточний контроль (усне та письмове опитування, перевірка підготовленого міні-проєкту);

– підсумковий контроль – екзамен

Мова навчання та викладання. Українська

4.15. Назва. МИТНЕ ПРАВО.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Запотоцька О.В., проф., докт. юрид. наук, проф. каф. адміністративного, фінансового та інформаційного права.

Результати навчання. Формування знань практики застосування митного законодавства, перспективи та основні напрями його розвитку; вільно орієнтуватися в питаннях правового регулювання митної справи в Україні; аналізувати законодавство у сфері здійснення митної справи, юридичну та економічну практику; аналізувати конкретні юридичні факти в діяльності суб'єктів у сфері митної справи, давати їм правову оцінку; знати порядок проведення

митного оформлення та митного контролю; вміти визначати тарифні та нетарифні заходи митно-правового регулювання; знати порядок нарахування та справляння митних платежів; уміти визначати характер зовнішньоторговельної операції із товарами й економічну мету їх переміщення через митний кордон.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Конституційне право», «Цивільне право».

Зміст. Поняття, предмет і методи митного права. Система органів з питань державної митної справи. Правове регулювання переміщення і пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України. Загальні положення та застосування митних режимів. Правове регулювання митного контролю. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту. Правові засади митно-тарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митні пільги та преференції. Заходи нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Порушення митних правил, контрабанда та відповідальність за них. Міжнародно-правове співробітництво у сфері забезпечення митної політики України.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. Додін Є.В. Науково-практичний коментар Митного кодексу України К.: Професіонал ВД, 2022. 688 с.
2. Гребельник О.П. Митна справа: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2023. 472 с.
3. Бойко В.М. Митне право України: навчальний посібник. К.: Алерта, 2023. 528 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Поєднання традиційних і інноваційних методів викладання: лекції (оглядові / тематичні); семінарські / практичні заняття (робота в міні-групах, ситуаційні завдання).

Методи оцінювання:

- поточний контроль (тестування, усне / письмове опитування, вирішення юридичних задач тощо);
- підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.16. Назва. МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. І-ІІІ.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Зубко Т.Л., доц., д.е.н., доц. каф. світової економіки.

Результати навчання. Формування у студентів системи теоретичних знань про класифікацію, зміст, особливості організації та здійснення міжнародної торгівлі товарами та послугами, а також придбання навичок їх практичного використання з урахуванням сучасних ринкових вимог.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Зовнішньоекономічна діяльність підприємства».

Зміст. Передумови, мотиви та чинники розвитку міжнародної торгівлі. Періодизація розвитку міжнародної торгівлі. Види та форми міжнародної торгівлі товарами. Статистика міжнародної торгівлі товарами та послугами. Емпіричний аналіз стану міжнародної торгівлі. Прогнозування розвитку міжнародної торгівлі. Теорії міжнародної торгівлі та їх роль у поясненні причин та наслідків розвитку міжнародної торгівлі. Регулювання міжнародної торгівлі та її відображення у торговельній політиці країни. Система регулювання міжнародної торгівлі. Економічна роль та механізм митно-тарифного регулювання міжнародної торгівлі. Економічна роль та механізм нетарифного регулювання міжнародної торгівлі. Особливість застосування інструментів регулювання міжнародної торгівлі за умов цінової дискримінації на ринку. Особливість застосування інструментів регулювання міжнародної торгівлі за умов недосконалої конкуренції на ринках.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Павленко І.І., Варяниченко О.В., Навроцька Н.А. Міжнародна торгівля та інвестиції: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2024, 256 с.
2. Міжнародна економічна діяльність України : підручник / А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник, О. В. Гончаренко та ін. ; за ред. А. А. Мазаракі, Т. М. Мельник. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. – 704 с.
3. Міжнародна торговельна діяльність: підручник / В.В. Рокоча, В.Г. Алькема, В.І. Терехов, Б.М. Одягайло [та ін.]; наук. ред. В.В. Рокоча. - К.: Університет економіки та права "КРОК", 2018. - 698 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання. Тематичні та проблемні лекції, практичні заняття у формі дискусії, презентації проєктів у малих групах, тестування в лабораторії дистанційного навчання тощо.

Методи оцінювання.

- поточний контроль (опитування, тестування, перевірка презентацій, доповідей, індивідуальних та групових проєктів, тощо);
- підсумковий контроль (екзамен письмовий).

Мова навчання та викладання. Українська.

4.17. Назва. МІЖНАРОДНЕ ТЕХНІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ.

Тип. За вибором.

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-III.

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Мережко Н.В., проф., д-р. тех. наук, зав. каф. товарознавства та митної справи.

Результати навчання. Формування системи знань щодо ролі системи технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів, характеристики міжнародних угод, законодавчого і нормативно-правового забезпечення міжнародного технічного регулювання.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Зовнішньоекономічна діяльність».

Зміст. Система міжнародного технічного регулювання в умовах глобалізації економічних процесів. Складові міжнародного технічного регулювання: стандартизація, метрологія, оцінка відповідності та акредитація, ринковий нагляд. Концепція розвитку системи технічного регулювання.

Європейська модель розвитку системи технічного регулювання – правила, принцип створення єдиного ринку. Вимоги ЄС до експортерів та імпортерів товарів. Основні регуляторні аспекти функціонування спільного ринку Європейського Союзу. Системи ЄС щодо оповіщення про небезпечні товари RAPEX, RASSF. Міжнародні глобальні стандарти щодо безпечності та якості товарів. Стандарти BRC, IFS, GlobalGap, стандарти комісії Codex Alimentarius.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси/засоби.

1. «Блакитна настанова» щодо впровадження правил Європейського Союзу щодо продукції. – К.: Департамент технічного регулювання, 2018. – 160 с.

2. Білецький Е. В. Основи технічного регулювання : підручник / Е. В. Білецький, О. Т. Дорошин, Н. В. Притульська, С. Т. Черепков, Д. А. Янушкевич; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – 2-ге вид., зі змінами та допов. – К. : КНТЕУ, 2019. – 619 с.

3. Угода Світової організації торгівлі про технічні бар'єри в торгівлі: затверджена Рішенням Ради від 22 груд. 1994 р. № 94/800/ЄС (Official Journal L 336, 23/12/1994 P. 0001-0002).

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

- лекції (тематичні, проблемні);
- практичні заняття (вирішення ситуаційних завдань).

Методи оцінювання.

- поточний контроль (тестування, опитування, перевірка індивідуального завдання);
- підсумковий контроль – екзамен.

Мова навчання та викладання. Українська.

1.18. Назва. ОСНОВИ КІБЕРБЕЗПЕКИ

Тип. За вибором

Рік навчання. 2024/2025, 2025/2026.

Семестр. I-III

Лектор, вчене звання, науковий ступінь, посада. Костюк Ю. В., д-р філософії, ст. вик. каф. інженерії програмного забезпечення та кібербезпеки.

Результати навчання. Формування теоретичних знань та практичних навичок з питань правильного поводження з інформацією у кіберсфері, а також формування навичок безпечної роботи із засобами комп'ютерної техніки.

Обов'язкові попередні навчальні дисципліни. «Інформаційні технології в професійній діяльності».

Зміст. Кіберпростір і кібербезпека – головні ознаки нової інформаційної цивілізації. Національна система кібербезпеки України. Сутність та основні процедури керування кібербезпекою. Кібератаки, загрози та їх властивості. Характеристика сучасних кібератак. Дезінформація як елемент кібератак. Сценарії розвитку та методи протидії. Комп'ютерна вірусологія. Соціальна інженерія. Соціотехнічна безпека: проблемні аспекти. Безпека спілкування в кіберпросторі. Особливості економічної діяльності суб'єктів господарювання в кіберпросторі. Безпека цифрового простору суб'єктів господарювання. Безпека Інтернету-речей. Системи захисту інформації на проникнення. Основні методи забезпечення кібербезпеки суб'єкта господарювання.

Рекомендовані джерела та інші навчальні ресурси / засоби.

1. Даник Ю.Г. Основи кібербезпеки та кібероборони: підручник / Ю.Г. Даник, П.П. Воробієнко, В.М. Чернега. – [Видання друге, перероб. та доп.]. – Одеса.: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2019. – 320 с. ISBN 978-617-582-069-8

2. Бурячок В.Л. Інформаційна та кібербезпека: соціотехнічний аспект: підручник / [В. Л. Бурячок, В. Б. Толубко, В. О. Хорошко, С. В. Толюпа]; за заг. ред. д-ра техн. наук, професора В. Б. Толубка.– К.: ДУТ, 2015.– 288 с.

3. Безпека інформаційних систем: навч. посіб. / В. І. Пашорін, Ю. В. Костюк. – Київ: Держ. торг.-екон. ун-т, 2022. – 376 с.

Заплановані навчальні заходи та методи викладання.

Поєднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій: лекції (тематична, проблемна); лабораторні заняття з використанням сучасних інтерактивних технологій (традиційні, дискусія, моделювання ситуацій); самостійна робота; консультації.

Методи оцінювання.

– поточний контроль (комп'ютерне тестування, опитування);

– підсумковий контроль (екзамен).

Мова навчання та викладання. Українська.